

KNÍŽNICA
na
PIATEJ
AVENUE

FIONA DAVISOVÁ

TATRAN

KNIŽNICA
NA PIATEJ AVENUE

KNIŽNICA
na
PIATEJ
AVENUE

FIONA DAVISOVÁ

TATRAN

Z anglického originálu Fiona Davis: The Lions of Fifth Avenue,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Dutton, an imprint of Penguin Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC, New York 2020,

preložila Marianna Bachledová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2020 ako 5295. publikácia
a 179. zväzok edície LUK – Knižnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval Miroslav Kulich.

Zodpovedná redaktorka Daniela Šinková

Jazykové redaktorky Zlata Sršňová, Ivana Fábryová

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s. r. o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

u. fond
na podporu
umenia

Publikáciu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

All rights reserved.

Copyright © 2010 by Fiona Davis

Translation © Marianna Bachledová 2021

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2021

ISBN 978-80-222-1203-8

Venujem všetkým knihovníčkam a knihovníkom.

1. KAPITOLA

New York, 1913

Musela to Jackovi povedať.
Nepoteší sa.

Laura Lyonsová sa práve vracala z mesta a v duchu preberala, čo jej manžel povie na novinku, keď uvidela, že na prvom stupni žulového schodiska vedúceho k nim domov sa už zase hrbí žobráčka. Lauriným domovom bolo sedem izieb vnútri honosnej Newyorskej verejnej knižnice. Tentokrát však žobráčka u ženy nevzbudila ľútosť, ale prapôvodný strach. Iste je to zlé znamenie, Laure sa rozbúchalo srdce. Žena na pokraji zrútenia, osamelá a bez prostriedkov. Nemilovaná.

Žobráckine smútočné čierne šaty vyzerali ešte otrhanejšie než pred týždňom, rukávy aj lem sa jej strapkali a tvár sa jej leskla letným potom. Posledný mesiac prichádzala každých pár dní a trávila čas na rovnakom mieste pri veľkolepom vchode, nad ktorým sa týčili dva kamenné levy. Jeden sa volal Leo Astor a druhý Leo Lenox: mená dostali po zakladateľoch knižnice, Johnovi Jacobovi Astorovi a Jamesovi Lenoxovi. Laurine deti si ich okamžite obľúbili: Harry si adoptoval Lenoxa a Pearl Astora. Noviny sa zo začiatku posmešne vyjadrovali, že levy sa ponášajú skôr na krížence zajaca a jazvečíka, ale deťom to vôbec nevadilo. Minulý týždeň Laura len tak-tak synovi zabránila, aby Leovi Lenoxovi vyryl svoje iniciály na šlachovitý zadok.

Žobráčka sa posunula, hľadala tieň. Zúfalo vyzerajúce dieťa, ktoré zvyčajne držala v lone, dnes chýbalo. Laura premýšľala, kde je.

„Peniaze alebo jedlo, prosím, slečna. Hocičo pomôže.“

Laura siahla do nákupného košíka a vybrala dve jablká. Bola rada,

že to stihla, lebo žobráčku o chvíľu určite vyženie niektorý pracovník knižnice, aj keď almužna pre chuderu bola prinajmenšom sčasti výsledkom absurdnej imaginárnej dohody, ktorú poverčivá Laura v duchu uzavrela. Akoby prejav vľúdnosti voči človeku v núdzi mohol ovplyvniť rozhovor, ktorý ju čaká.

„Ďakujem, slečna.“ Žena si napchala ovocie do vreciek. „Boh vám žehnaj.“

Laura rýchlo vyšla po schodoch do siene Astor Hall, kde sa od mramorových schodov, mramorových podláh a mramorových stien odrážali hlasy potulujúcich sa návštevníkov. Prešla popri nich. Dokonca aj mohutné zdobené stojany na mnohoramenné bronzové svietniky vysekali z kararského mramoru z Apuánskych Álp. Mramor udržoval v budove chladok aj za sparných septembrových dní ako dnes, no v zime to bolo ako vojsť do chladničky, hlavne večer, keď sa knižnica zavrela a prestalo sa naplno kúriť.

Zahla vľavo a prešla majestátnou Severojužnou galériou, popod rad guľatých sklenených svietidiel zavesených pozdĺž nekonečnej línie kazetového stropu. Asi v polovici galérie dvakrát zabočila doprava a dostala sa k úzkemu schodisku, ktoré viedlo k mezanínovému bytu, kde s rodinou už dva roky bývala.

Sedem súkromných izieb v pravom uhle zvieralo jedno z dvoch vnútorných nádvorí knižnice: jedno rameno uhla tvorili spálne a Jackova pracovňa a druhé kuchyňa, jedáleň a obývačka. Z otvoreného priestoru medzi preponou tohto pravouhlého trojuholníka a schodiskom sa stala herňa pre deti. Harry si v jednom kúte skladal vlakové trate a pod dvierkami do malého nákladného výtahu parkoval Pearlin kočík pre bábiky. Keď sa nasťahovali, Jack ich prichytil s hlavami v temnej výtahovej šachte a musel im prísne zakázať, aby ich tam ešte niekedy strkali. Netrvalo však dlho, kým sa rodina zabývala a na nové prostredie si zvykla.

Keď im to tam riaditeľ knižnice a Jackov vedúci ukazoval, zdôrazňoval, že klasická architektúra postupuje od tvrdých materiálov k mäkkším: začína sa kamennou vstupnou sieňou a v interiéri postupne prechádza k drevenému obloženiu. Laura v súlade s týmto kontinuum zakryla tvrdé podlahy mišmašom mäkkých orientálnych kobercov a gigantické okná ovešala hrubými závesmi. Na rímsu kozuba postavila zarámovaný novinový článok o nezvyčajnom bývaní: vyšiel o nich v ten rok, keď sa tam nasťahovali.

Cestou do kuchyne volala menami na deti, a keď za sebou začula ťažký dupot, musela sa usmiať.

„Harrymu vypadol ďalší zub.“ Pearl pribehla prvá a oči jej žiarili radosťou nad tým, že prezradila bratovu novinku. Laura čakala, že život v knižnici z nich spraví knihomoľov, ale Pearl príbehy zaujímali, len pokiaľ sa v nich vyskytovali duchovia alebo zvieratá. Harry mal knihy rád, ale radšej bol, keď mu čítal niekto iný: najlepšie z ošúchaného výťažku *Námorníckych hrdinov pre chlapcov*. Raz začiatkom leta, keď Laura umývala riad a Jack jej do ucha smiešnym falzetom zarecitoval úryvok zo Shakespeareových sonetov, Harry sa začal dožadovať, aby mu ho vysvetlil. Keď ho Laura ukladala spať, vybrala z knižnice zväzok básní a zopár mu ich nahlas prečítala. Harry ju prerušoval vypytovaním sa na nie celkom slušné výrazy a Laura sa z toho vykrúcala. Keď neskôr ležali s Jackom vedľa seba v posteli, potichu sa smiali na synovom prirodzenom, no dokonale nevinnom záujme o nemravné pasáže.

Pearl sa správala skôr panovačne, zatiaľ čo Harry bol milý, no občas si nevedel dať rady s vrtošivou ľudskou povahou. Keď Laura pred dvoma rokmi po prvýkrát odvieďla deti do školy na rohu Štyridsiatej prvej a Druhej ulice, Pearl chvíľu analyzovala skupinku školáčok zoradených na ihrisku a zvažovala, aký postoj voči nim zaujať, kým Harry sa ľahkomyselne prišúchtal k chlapcom hrajúcim guľôčky a nechtiac ich rozkopol, takže ho okamžite vyhnali a ktosi doňho dokonca strčil.

Harry mal jedenásť, o štyri roky viac než Pearl, ona však bola napriek tomu múdrejšia a rýchlejšia. Laura s Jackom jej pôvodne chceli dať meno Beatrice, no keď sa narodila s vláskami bielymi ako stará pani, rozmysleli si to. Oči mala sivé, nie jasnomodré ako Laura, a jej jemné črty i farba pleti pôsobili étericky. „Pearl,“ rozhodla Laura a Jack so slzami v očiach súhlasil: „Pearl.“

Posledný rok v škole bol pre Harryho na rozdiel od sestry náročný. Jeho kamaráti sa k nim domov hrať nechodili a nikto ho nikdy nepozval na oslavu narodenín. Laura dúfala, že tento rok sa to zmení, že syn naberie trochu sebavedomia, hlavne preto, že ak pôjde všetko podľa plánu, Laura bude doma tráviť oveľa menej času.

Pearl priviedla brata do kuchyne. „Ukáž jej ten zub, Harry.“

Otvoril dľaň a ukázal mliečny zub ako vzácny klenot. Laura si ho vzala a pridržala ho proti svetlu. „Aký krásny, ukáž dieru.“

Naširoko sa usmial a odhalil dieru po očnom zube. „Vôbec to nebolelo, len tak som si tam špáral jazykom a zrazu hop – a bol von.“

„Ešteže ti nezabehol,“ vyhlásila Pearl. „Poznám jedno dievča, ktoré tak umrelo.“

„Pearl, to nie je pravda.“ Harry vzhliadol k Laure, aby mu to potvrdila.

„Toho sa báť nemusíš.“ Laura si vložila zub do vrecka zástery. „Teraz sa choďte umyť, už príde otec.“

Naporciovala hovädziu pečienku a zemiaky z predošlého večera, rada, že v tej horúčave nemusí zapínať sporák, a keď vošiel Jack, práve krájala jablká ako dezert.

Jack si pomykal kravatou a rozčúlene sa rozhliadol po miniatúrnej miestnosti. „Nemám na večeru čas, treba mi ešte pripraviť výplatné pásky.“

Na novinky nebola vhodná doba. Letmo ho pobozkala a list, ktorý mu nechala položený na pracovnom stole, si vložila naspäť do vrecka zástery.

„Samozrejme, že máš čas na večeru, ešte je skoro.“

Ale vedela, čo mal na mysli. Chcel tým povedať, že keď vynechá večeru, ostane mu čas na výplatné pásky aj na prácu na rukopise. Knihu začal písať pred niekoľkými rokmi, už ju dokončoval.

„Môžem si to vziať do pracovne?“ Preložil si zložku s výplatnými páskami do ľavej ruky a vzal si kúsok jablka. „Ješ? môžem aj pri počítaní.“

Jeho naliehavý pohľad jej pripomenul syna. Naložila mu na tanier a odniesla ho do izby, kde si k oknu prisunul jeden z knižničných pracovných stolov. Vôbec sa tam nehodil, vyzeral ako obrovská drevená nákladná loď natlačená do prístrešku na člňky.

Už sa prepracúval stĺpcami čísel v účtovnej knihe a do príslušných riadkov vpisoval mená, pozície a mesačné platy svojich osemdesiatich zamestnancov v Newyorskej verejnej knižnici. Cez plece mu pozrela na zoznam: knihovníci, vrátnici, obsluha výťahov, stolári, inštalatéri parných rozvodov, elektrikári, pracovníci skladu, údržbári, kuriči. Celkom na vrchu stálo meno Jack Lyons, správca.

Keď mu prácu ponúkli, žili ešte v Meadows a Laure sa do mesta veľmi vracat' nechcelo. Nemala chuť vziať deťom slnko a čerstvý vzduch, ani dobrosrdečnú komunitu spolupracovníkov, ktorí žili okolo polo-

rozpadnutého sídla v Jackovej správe šesťdesiat míľ severne od New Yorku. Nerozhodla ani o tom, že sa presťahujú na vidiek, hoci tým získala úkryt pred otcom. Veľmi sa na ňu hneval, pretože sa vydávala tehotná. S Jackom sa rozhodli, že vymenia svetlá veľkomesta za pokojnejší život na mieste, kde Jack cez deň svedomito spravoval majetok a v noci písal. Každú zimu, keď napadol prvý sneh, sa Harry a Pearl vybrali sánkovať na veľký kopec za panským sídlom a každú jar v záhrade pri domčeku zbierali narcisy a prinášali ich Laure ako zlaté prúty.

Potom však bohatý starý pár, ktorý sídlo vlastnil, umrel, ich deti sa rozhodli, že ho predajú, a zamestnancov poslali kadeľahšie.

Laura, Jack a deti sa do knižnice nasťahovali tesne predtým, ako ju otvorili pre verejnosť. Laurin výhľad na obrovitý dub pred oknom správcovského domčeka vystriedal pohľad na tvrdú bielu tridsať centimetrov hrubých mramorových blokov. Na dohľad ani fliačik zelene. Orechové obloženie v salóne a moderná kuchyňa sa jej zo začiatku páčili rovnako ako predstava života medzi múrmi jednej z najkrajších budov na Manhattane, ale izolácia sa jej nakoniec zunovala. Knižnica naplnila očakávania svojich zakladateľov a po šesnástich rokoch stavebných prác sa stala najväčšou mramorovou budovou na svete a nádherným príkladom klasického dizajnu, ale Laura si príliš neskoro uvedomila, čo znamená v bielej pevnosti žiť. Nemala susedov, s ktorými by sa každé ráno zdravila, ako keď v detstve bývala na ulici s domami z hnedého pieskovca, ani sa tu s inými rodinami nedalo chodiť na pikniky k rieke ako v Meadows. To všetko nahradil nekonečný zástup anonymných návštevníkov: prichádzali si overiť, či sa povest' knižnice zakladá na pravde a skutočne je taká majestátna a krásna (odpoveď vždy bola jednoznačne áno), alebo si chceli iba vyskúšať stoličku v Hlavnej čítárni.

Jack si po budove vykračoval pyšne, akoby mu tento zámok patrilo, a v istom zmysle to tak aj bolo. Poznal všetky jeho tajomstvá, každý kút a škáru. Deťom o knižnici tolko vykladal, že mu už samy papagájovali štatistiky: tisíce návštevníkov denne, stoštyridsaťjeden kilometrov regálov s knihami a v nich jeden milión kníh.

A uprostred toho všetkého, malá rodinka schovaná za tajným scho-diskom.

Už nemohla čakať. Keď sa pustí do rukopisu, vyrušiť ho bude ešte horšie. Myslela na žobráčku žmúriacu do nemilosrdného slnka, ako dvíha holú ruku. Nesmie tak skončiť.

Pomaly z vrecka vybrala obálku a vytiahla z nej list, jediným zvukom bol škrabot Jackovho plniaceho pera.

„Prišla mi odpoveď,“ ozvala sa konečne.

Položil pero na stôl ani na ňu nepozrel. „Áno?“

Čakala.

„A?“

„Prijali ma.“

Keď si chce človek neskoro v noci poriadne poplakať, Hlavná čítareň na treťom poschodí je ideálnym miestom. Laura na to prišla hneď potom, ako sa nastahovali. Vždy sa ľahko nechala dohnať k slzám a rozľahlý priestor s pätnásťmetrovým stropom ozdobeným nadýchanými obláčikmi bol najbližšie k poliam nad vidieckym domčekom, kam sa mohla utiahnuť, keď ju premohli emócie. Cez deň lesklé stoly s lampičkami lemovali ohnuté chrbty pravidelných návštevníkov, ktorí čítali alebo si ticho šuchotajúc perami robili poznámky. Laura si často predstavovala, ako by asi vyzeralo, keby sa ich idey zhmotnili a obrovský priestor nad ich hlavami by sa odrazu naplnil slovami a frázami, vznášali by sa pod klenbou ako bubliny.

Dnes večer sa však miestnosť stala len odkladiskom Lauriných vlastných zúfalých myšlienok. Neplakala nad sebou, ale nad tým, aký bol Jack nešťastný, že jej nedokáže splniť jediné želanie: ísť na Kolumbijskú fakultu žurnalistiky. Proste si to nemohli dovoliť. Mal príjemnú, priamu tvár a zvyčajne sa usmieval, keď však videla, akú bolesť mu spôsobila, cítila sa ešte horšie.

Keď mu pred pár mesiacmi predostrela nápad prvýkrát, pristúpil k nemu so svojím typickým pedantstvom. Spísali spolu zoznam výhod a nevýhod a dospeli k záveru, že by to šlo jedine za predpokladu, že by získala plné štipendium. A to sa jej nepodarilo. Dokonca ju najskôr ani neprijali, len sa dostala na zoznam čakaťelov. Až teraz.

S myšlienkou, že by sa vrátila k štúdiu, sa začala pohrávať len pred pár mesiacmi, keď ju počul zástupca riaditeľa knižnice dr. Anderson vtipkovať o vychovávaní detí medzi múrmi knižnice a navrhol jej, aby o tom do mesačníka pre zamestnancov pripravila článok. Napísala naivný článok o tom, aké je ťažké udržať cez deň Pearl a Harryho potichu, hlavne v lete, keď nechodia do školy, a ako dostala nápad dať si

každý večer, keď návštevníci zmiznú v uliciach a kancelárie sa vyprázdnia, desaťminútovú „dupačku“. Keď zavelí, všetci traja vybehnú na chodbu a začnú tancovať a spievať, Harry behá kolá a Pearl si nacvičuje jódlovanie, na čo na druhé poschodie dobehne nočný strážnik zisťovať, čo sa to, preboha, deje. Dobehe, zastane, oprie si dlane o kolenná a dychčí, až sa Laura obáva, aby ho od ľaku neporazilo. Strážnik sa však s nápadom rýchlo stotožní, a dokonca sa k nim občas pridá a jódluje, až ozvena na schodisku vystraší potkany hniezdiace v suteréne.

Keď sa stal dr. Anderson riaditeľom, trval na tom, aby Laura každý mesiac napísala stĺpček s názvom „Život medzi policami“, a kým bol Jack v práci, stĺpčeky svedomito písala na jeho písacom stroji. Onedlho nato si v novinách všimla oznam, že na Kolumbijskej univerzite sa otvára Fakulta žurnalistiky a prijíma mužov aj ženy. Zistila si, že študenti, ktorí už majú bakalársky titul, sa môžu hlásiť na jednoročné štúdium. Jeden rok. Osemdesiatpäť dolárov za semester. Pri Jackovom plate závatná suma. Ale aj tak: len dva semestre. Ani sa nenazdajú a bude po tom, Laura si môže nájsť prácu v novinách a začať prispievať do rodinného rozpočtu. Po porade s Jackom požiadala dr. Andersona, aby jej napísal odporúčanie, a veľmi sa tešila, keď súhlasil.

Pár týždňov po odoslaní prihlášky zistila, že ju zaradili na zoznam čakateľov. No a dnes prišla dobrá správa. Uvoľnilo sa miesto a ak chce, môže nastúpiť. Jack to však videl trochu inak.

„Kiež by sme si to mohli dovoliť, ale možno to bude takto lepšie,“ povedal v byte. „Keby sme aj na to mali, tak čo s deťmi?“

Túto otázku čakala. „Už sú dosť veľké, aby sa o seba postarali. Ak by bol nejaký problém, si predsa priamo v budove.“

„Prečo nemôžeš pokračovať v tom, čo robíš, Laura?“ opýtal sa Jack. „Dr. Andrews povedal, že tie stĺpčeky do knižničného časopisu píšeš krásne.“

„Lebo mi za to nikto neplatí. Chcem ti pomôcť, aby si nás nemusel živiť sám.“

„Vždy máme predsa dosť. O čom to hovoríš?“

Mohla spomenúť žobračku, ale nepochopil by to. Bála sa, že ak by sa Jackovi niečo stalo, tiež by skončila otrhaná a špinavá na schodoch a musela by prosieť o peniaze. Videla, ako hýrivý životný štýl jej rodičov ukončili finančné problémy. Odmietali o tom hovoriť, ako keby problém zmizol, keď si ho nebudú všímať. V istom zmysle to aj fungovalo.

Laura si každých pár mesiacov všimla, že v mestskom dome na Madison Avenue čosi chýba: tu sa predal starožitný sekretár, tam zmizol strohý portrét a ostal po ňom len vyblednutý štvorec tapety.

V úvodníku posledného čísla časopisu *McCall's* čítala o rastúcom nepokoji moderných žien, ktoré potrebujú získať akú-takú kontrolu nad vlastným životom. Sama ten nepokoj dennodenne cítila v kostiach. Žila v budove plnej kníh a poznania, kde police plnili mapy a noviny z celého sveta, no ona sa tam dusila a mučilo ju to.

„Aj ja chcem mať niečo, čo ma bude naplňovať, ako máš ty svoju knihu.“ Možno pochopí, keď mu to povie takto.

„Pozri, Laura, ja knihu do konca budúceho roka dokončím. Ak dovtedy počkáme, môžeme ti školné zaplatiť z môjho honoráru. To je najmenej, čo pre teba môžem urobiť po tom všetkom, čo si pre mňa urobila ty.“

Vkĺzla mu do lona a položila mu hlavu na plece. „To nemôžeme, hlupáčik,“ zašepkala. „Honorár musíme použiť na to, aby si mohol nechať zamestnanie a na plný úväzok písať. Ale keby som dovtedy doštudovala a našla si miesto, mohol by si dať výpoveď bez ohľadu na to, ako to celé vypáli.“

Zažmurkal a Laura pochopila, že to nemala hovoriť. Po jedenástich rokoch manželstva sa už dobre poznali. Zoznámili sa v New Yorku medzi semestrami – chodila vtedy na Vassarovu univerzitu –, na večierku, kde príliš hlasno a trúfalo rozprávala o význame istej Poeovej básne. Ešte stále si nezvykla, že je v miestnosti najmladšia, a už nie najmúdrejšia. Laura za tri roky preletela strednou školou a v šestnástich ju prijali na vysokú; matka naliehala, aby využila každú príležitosť. Lenže čas strávený v meste medzi bystrejšími hlavami ju rýchlo priviedol späť na zem. Zahanbila sa nad svojím monológom o Poeovi a utiahla sa do kuchyne, aby pomohla umyť riad. Jack jej prišiel pomôcť, utieral pohárik na šampanské, a keď okolo prešla hostiteľka a varovala ich, aby im nepoodlamovali stopky, tlmene sa rozosmiali.

„Opatrne!“ napodobnil ju afektovane Jack, keď odišla. „Sú dosť krehké, viete.“ Medvedňou labou jeden zdvihol proti svetlu, či na ňom nestali flaky. V tom okamihu mu pohárik vyletel z ruky, pristál v dreze a ostala z neho len kôpka ľadových čriepkov.

Šokovane na seba pozreli a rozosmiali sa, až sa prehýbali v páse. Ne-

skôr v ten večer jej povedal, že je krásna, a zdalo sa, že mu vôbec nevadí jej hrubé, tmavé obočie, ktoré (podľa jej otca) vyzeralo svätuškársky, ani jej (podľa neho) neposlušné vlasy.

Všimla si, že Jackovi zabiehajú oči k písaciemu stroju. Túžil sa vrátiť k práci, využiť každú minútu, kým o polnoci vyčerpaný padne do posteľe.

„Možno by sme mohli osloviť mojich rodičov.“ Vedela, že to nie je dobrý nápad, ale chcela, aby zvažil všetky možnosti.

Stuhol. Spomínať rodičov bola ďalšia chyba. Už desaťročie sa im snažil dokázať, že je dobrým manželom a otcom. „Nie. Za nimi nejdeme.“

„Máš pravdu. Prepáč.“

Jack otvoril list a prečítal si ho. „Je to osemdesiatpäť dolárov za semester plus dvadsať dolárov za knihy.“ Položil list na stôl a jemne ju objal. „Nemôžeme si to dovoliť. Navyše by si bola od ostatných študentov staršia. O celé veky.“ Zahnela sa po ňom, ale tie slová ju zaboleli viac, než dala najavo. „Veď mám len dvadsaťdeväť. Hovorí mi, že vyzerám na dvadsať.“

„Najviac dvadsaťjeden.“

„Je to len na rok. Najrýchlejší typ vysokoškolského štúdia. Čo keby sme si trochu utiahli opasky?“

Lenže obaja veľmi dobre vedeli, ako sú na tom s peniazmi. Bolo čudné žiť od výplaty k výplate, keď bývajú v takom architektonickom skvoste. Deti rástli tak rýchlo, zdalo sa, že nové šaty potrebujú každý druhý deň. Pearl v januári dostala strašnú chrípku a účty za lekára ich takmer zruinovali. Chvalabohu, už bola v poriadku, ale finančne to ešte stále nedohnali. Nemohla si vybrať horší čas.

Chytil ju za bradu a pobožkal ju. „Mrzí ma to. Keby som mohol, dám ti celý svet.“

„Dáš mi ho, čoskoro,“ povedala najpovzbudivejšie, ako dokázala, a nechala ho pracovať.

Umyla a utrela riad, skontrolovala deti. Harry tvrdo spal a Pearl sa ešte v izbe hrala s bábikami. Potom sa Laura vykradla z bytu a vyšla po schodoch do Hlavnej čítárne, aby si v súkromí olízala rany. Otec ju varoval, že ak si proti jeho vôli Jacka vezme, drasticky jej to zmení život. Mal pravdu, ale v inom zmysle, než si predstavoval. S láskou sledovala, ako deti rastú a každý deň naberajú na rýchlosti i humore. Mala šťastie, že žila s mužom, ktorý ju dokonale poznal.

Ale aj tak. Čas bežal a ona chcela od života viac: viac robiť, viac dosiahnuť. Každodenné povinnosti a rutina ju ťažili ako kamene vo vreckách. Každý deň bolo treba uvariť ďalšiu večeru a zaštopkať ďalšiu ponožku.

Vytiahla si z rukáva vreckovku a utrela si oči, tmavý a tichý priestor ju upokojoval.

Keď sa na galérii po obvode miestnosti obklopanej policami kníh ozvali kroky, strhla sa. Dvere sa otvorili a zastal v nich dr. Anderson, žmúril ponad zábradlie.

„Pani Lyonsová, to ste vy?“

Dúfala, že v prítomí si jej červené oči nevšimne. Obrovskými krídlami oknami síce dovnútra prúdilo mesačné svetlo, ale veľa toho neosvetľovalo.

„Veru áno, dr. Anderson.“ O tejto hodine nemala dôvod byť tu a snažila sa vymyslieť si výhovorku, ale nakoniec sa priznala. „Občas sem chodím. Páči sa mi, aký je tu pokoj.“

„Aj mne. Práve som skončil a chcel som si ísť zafajčiť. Boli ste už niekedy tu hore?“

„Nie, pane.“

Pokynul jej, aby vošla dverami pod ním zovretými medzi policami. Viedli k špirálovitému schodisku na galériu s bronzovým zábradlím, kde sa k nemu pridala. „Tadiaľto.“ Nasledovala ho ďalšími dverami, tentokrát zasadenými do mramorových platní medzi druhým a tretím oknom. Za nimi čakalo pár schodov k ďalšej úzkej chodbičke, kam by sa sotva zmestili traja ľudia. Na konci sa nachádzali dvere s malým zamrežovaným okienkom. Otvoril ich, ona zalapala po dychu a spravila krok vpred.

Ocitli sa v nočnom vzduchu na balkóne vysoko nad Bryantovým parkom s výhľadom na západnú časť mesta. Okolité budovy osvetľoval spln mesiaca a priamo pod nimi vrhali stromy na chodníky tieň ako napoludnie.

„Vždy som nad týmito balkónmi premýšľala,“ ozvala sa. „Keď sa na ne pozriete z parku, zdajú sa tak ďaleko.“

„Hovorí sa, že pôvodne mali byť prechodmi k ďalšej prístavbe, ktorá sa nikdy nepostavila, ale mám pocit, že architektom sa proste páčilo, ako vyzerajú.“ Potiahol si z cigarety. Pri prvom stretnutí sa zľakla jeho vysokého čela a odutej hornej pery, pripomínal jej portrét francúzske-

ho aristokrata zo sedemnásteho storočia, no keď ju povzbudil, aby začala písať stĺpčeky do časopisu, prvotný dojem sa zmiernil. A odporúčanie jej napísal skutočne vrele.

„Prišli z Kolumbijskej nejakej správy?“

Dúfala, že na to medzitým zabudol, lebo o tom nehovorila od jari, odkedy si poslala prihlášku. Smola.

„Áno.“

„Tak hovorte.“

„Najskôr ma zaradili na zoznam čakateľov, ale teraz som sa dozvedela, že ma prijali.“

„Nuž, tak to vám k úspechu gratulujem. Jack musí byť veľmi pyšný.“

„Je. Ale budem s tým musieť asi počkať. Teraz na to nie je vhodný čas.“

„Ide o peniaze?“

Keby to potvrdila, vyzeralo by to, že Jackov plat nepovažuje za férový, čo bolo od pravdy ďaleko. Nevedela, čo na to odpovedať, a v zmätku očervenela. Pod upreným pohľadom dr. Andersona jej zahorela tvár. „Nie, to nie,“ koktala. „Deti ma potrebujú. Skúsím to na budúci rok, keď budú trochu staršie.“

„Takže som vám to odporúčanie písal zbytočne?“

Znelo to ostro. Nepáčilo sa mu to.

„Nie, tak to nie je,“ ubezpečila ho rýchlo. „Iste chápete, že okolnosti sa zmenili.“

Uhasil cigaretu a otvoril jej dvere, aby sa mohla vrátiť dovnútra. Cestou cez Hlavnú čítareň a Katalógovú miestnosť hneď vedľa sa zhovárali o tom, ako mesto zasiahla vlna horúčav, a o iných všedných témach. Potom sa Laura vrátila do bytu a išla uložiť Pearl.

O tri dni po ňu Jack znenazdajky vbehol do bytu, akurát keď žmýkala detské tielka a ruka ju bolela od kľuky mangľa.

„Dr. Anderson nás chce oboch vidieť,“ oznámil jej bledý. „Okamžite, povedala jeho sekretárka.“

So scvrknutým žalúdkom za ním kráčala po chodbe. Žeby predošlej noci prezradila dr. Andersonovi priveľa? Pripadal jej odmeraný, možno aj nahnevany, že ho požiadala o odporúčanie, no nakoniec ho nevyužila. Čo to vykonala?